



REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-154/17-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ljiljana Karlovčan-Đurović, predsjednice vijeća, Lidije Rostaš-Beroš i Sanje Štefan, članica vijeća, te sudske savjetnice Franciske Dominković, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, kojeg zastupa, temeljem generalne punomoći, broj:, protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje zainteresirane Općine Biskupija, Orlić bb iz Orlića, radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i izdavanja potvrde o pravu puta, na sjednici vijeća održanoj 28. rujna 2017.

p r e s u d i o j e

- I. Poništava se rješenje Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/16-11/159, urbroj: 376-10-17-8 od 2. lipnja 2017.
- II. Ova će se presuda objaviti u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

Rješenjem tuženika pod točkom 1. utvrđuje se da je tužitelj infrastrukturni operator za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu izgrađenu na tim rješenjem navedenim čestim a u k.o. Zvjerinac, a koje su u vlasništvu odnosno pod upravom Općine Biskupija, te se infrastrukturnom operatoru za te nekretnine izdaje potvrda o pravu puta, točkom 2. utvrđuje se visina naknade za pravo puta na tim nekretninama u iznosu 129.841,44 kn godišnje. Potvrda o pravu puta, broj: 840 i tablica 1 su sastavni dio tog rješenja.

Tužitelj je protiv tog rješenja podnio tužbu zbog svih zakonom propisanih razloga. Opisuje postupanje tuženika u svezi sa zahtjevom zainteresirane osobe kao vlasnika i korisnika nekretnina, za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (u daljnjem tekstu: EKI), te navodi da je tuženik po službenoj dužnosti pokrenuo inspeksijski nadzor nad tužiteljem. Ističe da je u cijelosti postupio u skladu s tim rješenjem i dostavio tuženiku tražene podatke, što tuženik ne čini niti spornim. Ističe da je tuženik priznao pravo vlasništva i upravljanja Općini, a time i status ovlaštenika naknade za pravo puta na niz nekretnina koje se ne nalaze u vlasništvu Općine niti su opća dobra pod njezinim upravljanjem od 84 retka u tablici 1 Općina se pojavljuje kao vlasnik u svega jednom retku odnosno od 49 čestica obuhvaćenih rješenjem Općina se pojavljuje kao vlasnik na samo jednoj čestici, i to zk.č.br. 612/11 k.o. Zvjerinac. Iz tablice proizlazi da je riječ o nekretninama za čije vlasnike odnosno upravitelje uopće ne

postoje podaci u zemljišnim knjigama, zatim koje se vode kao općenarodna imovina, a bez naznake općine kao vlasnika, te koje se vode kao vlasništvo drugih pravnih osoba odnosno Republike Hrvatske. Predlaže da Sud tužbeni zahtjev uvaži i poništi osporeno rješenje.

Tuženik i zainteresirana osoba pozvani su sukladno odredbi članka 32. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.) da dostave odgovor odnosno očitovanje na navode tužbe. Tuženik je dostavio odgovor na tužbu u kojem se protivi svim tužbenim navodima. Ističe da se osporenim rješenjem izričito poziva na odredbu članka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu iz kojeg proizlazi kojim dobrima jedinica lokalne samouprave upravlja, a također i na odredbu članka 101. Zakona o cestama iz koje proizlazi da je nerazvrstana cesta zajedno s nogostupom javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi. Smatra da se radi o pragmatičnom stavu jer su navedene javne površine i nerazvrstane ceste apsolutno lokalnoj značaja te su jedinice lokalne samouprave po sili zakona ovlaštene i obvezne skrbiti, upravljati i odgovarati za iste. Također se poziva na stajalište ovoga Suda izraženo u presudi, broj: Us-12057/2006 od 15. siječnja 2010., prema kojem je suglasnost jedinice lokalne samouprave u postupku za ishođenje lokacijske dozvole potrebno u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu bez obzira na okolnost u čijem vlasništvu se trenutačno nalazi zemljište preko kojeg bi prometnica (pristupna cesta) prolazila. Također se poziva na stajalište Ustavnog suda izražen u odluci, broj: UIII-3387/2015, kao i na presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj: Rev-2311/11, kojom je navedeno da u tom slučaju nije odlučno zemljišno-knjižno stanje nekretnine već faktično stanje na terenu, kao i na presudu Županijskog suda u Dubrovniku, broj: Gž-1028/10 i Županijskog suda u Varaždinu, broj: Gž-1609/15, koje su sukladne navedenoj odluci Ustavnog suda odnosno presudi Vrhovnog suda. Kao u slučajevima u kojima u zemljišnoj knjizi jedinica lokalne samouprave nije upisana kao vlasnik, iako je vlasništvo stekla po samom zakonu, tuženik smatra da je ista situacija i u slučajevima kada se u zemljišnoj knjizi nalaze neizmijenjeni upisi društvenog vlasništva te upisi prava upravljanja korištenja ili raspolaganja za korist bivših općina ili općinskih organa upravljanja. Poziva se na odredbu članka 87. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi te odredbu članka 360. Zakona o vlasništvu, prema kojem se upisi društvenog vlasništva s upisanim pravom korištenja za korist prednika današnje općine smatraju upisima vlasništva. Isto tako prema odredbi članka 8. stavka 3. Zakona o zemljišnim knjigama ne postoji dužnost istraživanja izvanknjižnog stanja smatra da ova dužnost postoji ako je riječ o vlasništvu ispostavljenom na temelju samog zakona. Iz navedenih razloga smatra da stajalište izloženo u osporenom rješenju prema kojem se upisi u zemljišnoj knjizi kao društveno vlasništvo i javno dobro i javno dobro, ceste ili putovi, nerazvrstane ceste društveno vlasništvu u općoj uporabi (javno dobro općenarodna imovina) smatraju vlasništvom jedinice lokalne samouprave, ispravno i utemeljeno na navedenim zakonskim odredbama i sudskoj praksi. Predlaže da Sud tužbeni zahtjev odbije, a predmet uzme što prije u razmatranje jer je u tijeku niz identičnih upravnih postupaka.

Zainteresirana osoba nije dostavila odgovor na tužbu.

Tužbeni zahtjev je osnovan.

Rješenje tuženika doneseno je pozivom na odredbu članka 12. stavka 1. točke 11. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“ 73/08., 90/11., 133/12., 80/13. i 71/14.). Odredbom članka 12. stavka 1. točke 11. navedenog Zakona propisano je da su u nadležnosti agencije uz ostalo i regulatorni poslovi koji se odnose na utvrđivanje infrastrukturnog operatora na općem dobru i nekretninama drugih osoba te utvrđivanje visine naknade za pravo puta.

Odredbom članka 28. stavka 6. ovog Zakona propisano je da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može od agencije tražiti utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. tog Zakona, te utvrđivanje visine naknade za pravo puta. Prema odredbi članka 27. stavka 1. Zakona operatori javnih komunikacijskih mreža imaju prava infrastrukturnog operatora na cijelom području Republike Hrvatske, što obuhvaća gradnju, odražavanje, razvoj i korištenje elektroničke komunikacijske mreže i elektroničke komunikacijske infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima.

Tuženi je osporeno rješenje donio temeljem zahtjeva zainteresirane osobe koji je podnesen u smislu odredbe članka 5. stavka 1. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta („Narodne novine“ 152/11. i 151/14.), kojom je propisano da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može pred HAKOM-om pokrenuti postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za EKI iz članka 2. stavka 1. tog Pravilnika, pri čemu upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine ima pravo odabrati hoće li se visina naknade za pravo puta odrediti kako je to određeno stavcima 1. i 5. članka 7. istog Pravilnika. Prema stavku 2. ovog članka Pravilnika po utvrđivanju infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta HAKOM će izdati potvrdu o pravu puta infrastrukturnom operatoru osim u slučaju ako upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine ugovore korištenje općeg dobra ili vlastitih nekretnina s infrastrukturnim operatorom putem drugih važećih propisa (stavak 3.).

U svezi sa zahtjevom zainteresirane osobe tuženik je tijekom postupka od tužitelja zahtijevao dostavljanje podataka koje Pravilnik propisuje odredbom članka 3. kao sastavni dio zahtjeva infrastrukturnog operatora u svrhu izdavanja potvrde o pravu puta.

Zakon o elektroničkim komunikacijama (kao i Pravilnik o potvrdi i naknadi za pravo puta) propisuju ovlast upravitelju općeg dobra odnosno vlasniku nekretnine da od agencije traži utvrđivanje infrastrukturnog operatora EKI izgrađene na tim nekretninama i utvrđivanja visine naknade za pravo puta. Iz navedene zakonske odredbe proizlazi zaključak da ovakav zahtjev treba biti potkrijepljen dokazom o vlasništvu nekretnine, odnosno dokazom iz kojeg proizlazi da je podnositelj zahtjeva upravitelj općeg dobra. U provedenom postupku tuženik je utvrdio na kojim nekretninama tužitelj ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu te je sve te nekretnine podveo pod vlasništvo odnosno upravu zainteresirane osobe. Navedeno utvrđenje protivno je podacima u tablici 1 koja je sastavni dio tog rješenja, a koja sadrži podatke o vlasniku odnosno upravitelju za svaku pojedinu nekretninu. Iz navedenog slijedi da je izreka osporenog rješenja u suprotnosti s obrazloženjem odnosno sa njezinim sastavnim dijelom tablica 1.

Ovaj Sud ne prihvaća razloge koje tuženik iznosi u obrazloženju rješenja, kao i u odgovoru na tužbu, a kojim opravdava utvrđenje prema kojem su sve navedene nekretnine u vlasništvu odnosno pod upravom zainteresirane osobe, iako tako ne proizlazi iz zemljišnih knjiga. Naime, faktično stanje nije mjerodavno u postupku koje tuženik provodi po zahtjevu u smislu odredbe članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama, budući da ova odredba ovlašćuje isključivo vlasnika nekretnine odnosno upravitelja općeg dobra na podnošenje zahtjeva radi utvrđenja infrastrukturnog operatora, a time i na utvrđivanje visine naknade za pravo puta koju je infrastrukturni operator dužan plaćati. Također, obveza infrastrukturnog operatora na plaćanje naknade za pravo puta postoji isključivo prema vlasniku nekretnine na kojoj je izgradio EKI, odnosno ako je EKI izgrađena na općem dobru onda prema upravitelju tog općeg dobra. Pri tome nije od utjecaja pozivanje tuženika na stajališta koja ovaj Sud kao i drugi sudovi izražuju u odlukama koje se ne odnose na

utvrđivanje infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta niti na izdavanje potvrde o pravu puta. Utvrđenjem tuženika prema kojem je zainteresirana osoba vlasnik odnosno upravitelj nekretnina koje su u vlasništvu odnosno pod upravom drugih osoba tuženik je tim osobama uskratio pravo na naknadu za pravo puta u postupku koji je proveden bez znanja i sudjelovanja tih osoba.

Prema ocjeni ovog Suda neprihvatljiv je i na zakonu neosnovan zaključak tuženika prema kojem Zakon o elektroničkim komunikacijama uspostavlja ravnotežu između prava i obveza u kojem smislu tužitelj ne može tražiti od zainteresirane osobe da omogući nesmetan pristup EKI ako nije spreman platiti odgovarajuću naknadu, dok bez nesmetanog pristupa EKI tužitelj ne može osigurati cjelovitost i sigurnost kako svoje mreže, mreže ostalih operatora korisnika koji su s njom povezani, tako i opći interes Republike Hrvatske. Naime, plaćanje odnosno neplaćanje naknade za pravo puta koje čini teret na nekretnini na kojoj je izgrađena EKI niti se može stavljati u odnos niti može uvjetovati obvezu tužitelju kao infrastrukturnog operatora u obavljanju poslova koji su potrebni radi osiguranja cjelovitosti i sigurnosti EKI. Iako tužitelj tužbu podnosi zbog svih zakonom propisanih razloga, a time i zbog pogrešno odnosno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, relevantni tužbeni navodi odnose se isključivo na povredu zakona. Iz naprijed navedenih razloga Sud je utvrdio da su rješenjem tuženika povrijeđena kako pravila postupka, tako i odredbe materijalnog propisa, zbog čega je tužbeni zahtjev uvažio i rješenje tuženika poništio.

Iz navedenih razloga, temeljem odredbe članka 58. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučeno je kao pod točkom I. izreke, dok se odluka pod točkom II. temelji na odredbi članka 14. stavka 8. Zakona o elektroničkim komunikacijama.

U Zagrebu 28. rujna 2017.

Predsjednica vijeća
Ljiljana Karlovčan-Đurović, v.r.

Za točnost otpravka: ovlašteni službenik



REPUBLIKA HRVATSKA			
HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA			
ZA MREŽNE DJELATNOSTI			
Primljeno:		24.10.2017. 8:19:17	
Klasifikacijska oznaka		Org. jed.	
034-07/17-01/92		-04	
Uredžbeni broj:		Pril.	Vrij.
437-17-3		Spl	0

